

PUSTNI ČASOPIS

ENOTA RDEČA KAPICA

vrtec
pedenjped
NOVO mesto

PUST, PUSTNI ČAS IN MAŠKARE

Pust je čas, ki se ga najbolj veselijo otroci, saj se na ta dan lahko našemijo v **maškare**. Običaj izhaja iz pradavnine, ko so naši predniki verovali, da bodo na ta način **pregnali zimo in priklicali pomlad**.

Beseda pust izhaja iz besedne zveze "meso pust", torej iz časa posta. Verjetno gre za izraz identičen italijanskemu "carne leva", kar prav tako pomeni pusti meso. Iz tega je tudi nastala beseda carnevale oziroma slovensko karneval — se pravi pustno rajanje.

Sama beseda pust ima lahko dva pomena. Lahko pomeni čas — pustni čas, ki je odvisen od Velike noči, traja pa od novega leta do pepelnične srede. Pepelnična sredo je prvi postni dan v 40 dnevem postnem času pred Veliko nočjo. Drugi pomen besede pust je izraz za maškaro ali masko, ki jo na pustni torek ponekod simbolično obsodijo na smrt in tako preženejo zimo in prikličejo pomlad.

Pustno praznovanje se pri nas ponavadi začne na pustno soboto. Takrat po mnogih slovenskih mestih priredijo velike pustne povelke in druga praznovanja. Otroci, pa tudi odrasli, se našemijo v maske ali maškare. Tako hodijo od hiše do hiše in prosijo za kakšen krof ali denar.

Takrat lahko na ulicah srečamo rdečo kapico, klovne, leve, zajčke, rožice, Pike Nogavičke, čarovnice, razni otroški junaki iz risank ...

Tudi v vrtcih organizirajo pustne plesne in takrat lahko otroci pridejo našemljeni.

V Sloveniji je najbolj znana maska kurent ali korant, ki je značilen predvsem za Ptuj in okolico. Kurenti so oblečeni v ovčjo kožo, na glavi imajo rogove, iz ust jim visi rdeč jezik, okoli pasu pa imajo privezane zvonce. Z nenehnim skakanjem povzročajo z zvonce hud hrup in s tem po izročilu odganjajo zimo.

PUSTNO PRESENEČENJE

DOBRO JUTRO, MAŠKARE!

V enoti Rdeča kapica nas je že navsezgodaj obiskal dinozaver. Zaželel nam je dobro jutro in veselo pustno rajanje.

POBARVAJ ME.

IZDELOVANJE PUSTNIH MASK

UGANI ME

- V rdeči lasulji po pločniku skače,
še ti lahko zlezeš v te hopsate hlače.
(klovn)

- Visoko letijo lahkotni kot dih,
še pustna zabava ne mine brez njih.
(baloni)

- Praznik za norčije nas za masko skrije,
a osrednjega junaka v sredo huda kazen čaka.
(pust)

- Z zvonci za pasom zimo odganja
in se v kožuhu pomladi priklanja.
(kurent)

PREBERI ME

MALI ZIMSKI DUH IN PUSTNO RAJANJE

(Elke Braunling, prevedla Saša Dular)

Mali zimski duh živi v gorah, v svoji gorski votlini. Pustne šeme v dolini želijo odgnati zimo. Mali zimski duh mora pogledati kaj se dogaja.

V dolini je bilo zelo glasno. Po ulicah so se sprehajali klovn, čarovnice, zmaji. Tresli so z zvonci, piskali na piščali ter veselo vriskali. Skozi dolino se je razlegal strašen hrup!

Mali zimski duh je zavpil v svoji gorski votlini: "Hooooo! Kaj je ta hrup? Ali me hočejo pregnati stran?«

Glasno se je zasmel in v zrak pihnil oblak mrzlega zraka. »Nihče me ne more pregnati od tu! Nihče!«

Tako močno se je stresel, da so vse snežinke, ki so legle na njegov zimski plašč, takoj odletele daleč proč. Takoj za tem je v dolino poslal sneg, led in mraz ter tako pokazal svojo moč.

Napel je vse svoje moči, da bi zaustavil ves ta hrup, ki so ga delale pustne šeme. Vendar vse je bilo zaman.

Pustne šeme so še naprej glasno vzklikale: "Odganjamo zimo in mraz in sneg in led! Mali zimski duh je bil presenečen. »Odganjate zimo?« je zavpil. »No, le počakajte, zdaj vam bom pokazal!«

Na obraz si je nadel najstrašnejšo masko, dlako na svojem krznenem plašču si je popravil tako, da so iz njega štrlele kot ostre bodice, svoja lica je napolnil z zrakom in se odpravil v dolino.

Ko je prišel v dolino, je bilo zelo glasno. Pustne šeme so bile takoj okoli njega in veselo vzklikale: »Odganjamo zimo, naj zima gre proč ... !

Mali zimski duh si je zatiskal ušesa in pozabil je na to, da mora izgledati strašen zimski duh. »Kdo si ti? Divji duh?« se je zasmejala čarovnica.

"Huhuu! Jaz sem zimski duh! Ne dovolim, da bi me odgnali!" je zavpil zimski duh. "Jaz sem čarovnica in rada lovim zimске duhce. HUUUUHH!" je rekla in ga potegnila s seboj do ostalih čarovnic, klovnov, zmajev in dlakavih pošasti.

"Oh, še en kosmat!" so vzklikali z veseljem in ga takoj sprejeli medse.

Mali zimski duh ni vedel, kaj se mu dogaja. Hotel je reči: "Jaz sem pravi zimski duh!" ampak pustne šeme so ga že prijele za ramena in zaplesale z njim. Nihče ga ni hotel poslušati.

Vsi so plesali in prepevali. Bili so veseli, razigrani in srečni.

Malemu zimskemu duhu je ob plesu postajalo vedno topleje in tudi vedno bolj zabavno. Kmalu je tudi zimski duh začel vzklikati skupaj z ostalimi pustnimi šemami: **»Odganjamo zimo! Dobrodošla pomlad!«**

Vso to veselje mu je postajalo vedno bolj všeč. Pomislil je: »Pust je zares čudovit in zabaven. Pa saj ni nič narobe, če si tudi zimski duh vzame odmor po dolgi zimi. Vsaj ko je v dolini pust!«

Nato pa je prijel za roke kavboja in se zavrtel skupaj z njim. Veselje je trajalo vse do noči.

PRIHAJA POMLAD

Napisala: Suzana Nedić

RDEČA KAPICA SEM ZALA,
MAŠKARA SEM ZDAJ POSTALA.
ŽUGAM ZIMI,
CVETJE NOSIM,
ZEMLJICO POMLADI PROSIM.
SONCE PRIDI!
PTIČKI HEJ!
POMLAD PRIHAJA,
GLEJ JO, GLEJ!

Pustni časopis pripravila: Teja Rozman v sodelovanju s strokovnimi delavkami enote Rdeča kapica
Uredila in računalniško oblikovala: Andreja Badovinac
Fotografije: enota Rdeča kapica, februar 2023